

úspěchu. Žalobce má potud pravdu, pokud vytýká rozpor se spisy předpokladu odvolacího soudu, že si sám postavil dřevěnou klínovitou podušku v bezprostřední blízkosti horkého výtopného tělesa, neboť tento předpoklad nemá opory ve spisech, výsledky průvodního řízení nasvědčují spíše opaku. Avšak tento rozpor se spisy netýká se části podstatné a proto nespadá pod ustanovení Šu 503 čís. 3 c. ř. s., poněvadž jest pro právní posouzení věci beze všeho významu, zda postavil onu podušku k výtopnému tělesu žalobce sám či někdo jiný. Že značné horko v komoře působí na návštěvníky tak, že upadají bezděky ve stav slabosti a zemdlenosti, žalobce sám uvádí, — že výtopné těleso jest horké, jemu jako dlouholetému návštěvníku zajisté neušlo, — a toho, že dřevěná klínovitá poduška bez jakékoliv opory v bezprostřední blízkosti horkého výtopného tělesa není vhodným sedadlem, musil si při nejobyčejnější obezřetnosti taktéž býti vědom. Usedl-li si přes to na podušku u svého výtopného tělesa, nutno to pokládati za hrubé opomenutí oné opatrnosti a pozornosti, které lze požadovati na každém, kdo jest zdravého rozumu (§ 1297 obč. zák.), i když se hledí k tomu, jak na něho působilo horko v komoře. Když pak žalobce, zdřímnuv na podušce, svým obnaženým tělem se dotekl horkého výtopného tělesa a se popálil, jest úraz v příčinné souvislosti s jeho nedopatřením. Nebylo by sice došlo k popálení, kdyby bylo výtopné těleso náležitě bývalo chráněno, ale přes toto neohrazení topného tělesa nebyl by se úraz dle lidského dohadu přihodil, kdyby byl žalobce šetřil nejobyčejnější opatrnosti. Pokud žalobce poukazuje k tomu, že se jiní návštěvníci popálili, ač použili židlí s oporami, stačí připomenouti, že kdyby se byl zachoval, jako tito, a přes to přišel k úrazu, nebylo by ovšem lze přičítati mu viny. Sbíhá se tudíž zavinění žalované se zaviněním žalobcovým a proto nesou oba společně vzešlou škodu (§ 1304 obč. zák.).

Čís. 4282.

Ve smluvené úplatě za prvé provozování filmu jest obsažena jednak úplata za veřejné provozování filmu, jednak úplata za první provozování. Nedošlo-li k provozování pro osobní překážku nájemcovu, musí sice nájemce nájemné zaplatiti, jest však oprávněn sraziti si to, čeho docílil pronájemce propůjčením výhody prvního provozování jinému nájemci.

(Rozh. ze dne 21. října 1924, Rv I 1058/23.)

Žalobkyně přepustila žalovanému majiteli kina »Urania« v L., k prvnímu provozování v L. a okolí film s názvem »Anita Berberová ve svých tancích« na dobu od 28. dubna do 4. května 1923 za úplatu 2.000 Kč. Žalovaný film ten vrátil ihned žalobkyni, poněvadž mu nebylo možno ho provozovati a žalobkyně přenechala ihned film ten k provozování majiteli kina »Reformkino« v L., Jindřichu S-ovi za 1.500 Kč pro dobu od 5. do 13. května 1923, kdež byl film ten také a to poprvé v L. provozován. V době od 28. dubna do 4. května 1923 nebyl film ten nikde hrán. Žalobě, domáhající se na žalovaném zaplacení 2.090 Kč, oba nižší soudy vyhověly.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Přisvědčiti dlužno dovolateli, že přenechání filmu k p r v é m u provozování v určitém místě za úplatu jest úplatným přepuštěním práva k výhradnému veřejnému provozování filmu v tomto místě (§ 23 zákona o právu původském ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. z.). Ve smluvené úplatě, byť i byla stanovena pouze jednotně, jest zahrnuta úplata dvojitá: 1. úplata za veřejné provozování filmu jako věci nespotebitelné po určitou časově obmezenou dobu, ve kterémžto ohledu jest úplata rovna pachtovnému (§ 1090 obč. zák.) a 2. úplata za první, nebo-li výhradné právo provozování v určitém místě, úplata za premieru, za přenechání spotřebitelného práva k prvému provozování, které se jedním použitím v tom kterém místě úplně spotřebuje. Že tomu tak, jest vidno z toho, že úplata za reprisu bývá, jak jest notorickým, menší, než úplata za premieru, což ostatně i z výpovědí svědků v tomto sporu vyslechnutých, Jindřicha S-a a Edvarda W-a vysvítá. Jest to také přirozené, neboť za novinkou se lidé více honí, novinka více táhne a má v zápětí větší nával obecnstva do divadla, než film již po jistou dobu v témže místě, byť i v jiném divadle, provozovaný. Že větší úplata umluvena byla za první provozování v L. vědomě a že odpovídalo vůli stran, aby za prvenství v provozování byla placena odměna vyšší, než se jinak platila za provozování druhé neb třetí, nebo za provozování současné ve více divadlech, vidno z toho, že již do smlouvy se žalovaným bylo výslovně pojata ustanovení, že 2.000 Kč se platí za »první« provozování v L. Jest sice též zjištěno prvním soudem, že úplata 1.500 Kč za provozování téhož filmu v »Reformkinu« nebyla výslovně smluvena jako právě úplata za »první« provedení, avšak svědek S. udává, že úplata ta byla rovna úplatě za první provozování a že po druhé by se film ten v L. vůbec nedal provozovati, kdyby byl býval již předveden v Uranii, tedy že by zaň byl jako za reprisu byl nezaplatil buď vůbec ničeho, nebo rozhodně méně než 1.500 Kč. Nesporno tedy, že premiéra filmu toho byla provedena v Reformkinu a že žalující firma žádá žalobou na žalovaném zaplacení 2.000 Kč, ač v nich jest obsaženo nejen pachtovné, nýbrž i úplata za premieru, které však žalovaný neprovedl, nýbrž majitel Reformkina a kterou žalobkyně žalovanému v L. již poskytnouti nemůže. Odvolací soud vidí v ujednání mezi stranami pouze jednu smlouvu nájemní, uzavřenou pod podmínkou, že žalobkyně ani před stanovenou dobou, ani v době té nepřenechá nikomu jinému film ten v L. k provozování. Neprávem, neboť smlouva nájemní má za předmět pouze věci nespotebitelné, kdežto zde jest předmětem smlouvy výlučně právo k veřejnému provozování filmu, které jest sice též věcí nespotebitelnou, avšak právo k prvému provozování, které současně bylo přenecháno, jest právem, které se spotřebuje, jak již shora bylo uvedeno, jedním použitím v témž místě a které též již spotřebováno bylo, avšak nikoli žalovaným, nýbrž majitelem »Reformkina«, a poněvadž má větší cenu, než

provozování druhé, dodává smlouvě význačný ráz a charakter. Toto právo k prvnímu provozování filmu v L. zůstalo žalobkyni neporušeno, neztenčeno a nevyčerpáno, když žalovaný filmu ve smluvené době neprovedl, toto právo mohla žalobkyně jinak zpeněžit v L. propůjčením jinému kinu a též je propůjčením »Reformkinu« zpeněžila a nemůže proto úplatu, kterou za toto právo k prvnímu provozování v L. již vzala od majitele jiného kina (»Reformkina«), žádati též od majitele kina »Urania«, žalovaného, neboť právo to lze zpeněžit v tomtéž místě pouze jednou. Lhostejno jest proto pro posouzení tohoto případu, zda mohla žalobkyně onen film ve dnech 28. dubna až do 4. května 1923 přenechat k provozování v jiném městě, neboť zde jedná se o první provozování v L. a to mohla pouze jednou propůjčiti. Příklad dlužno řešiti dle obdoby §u 1107 obč. zák., dle něhož může pronajímatel, nemůže-li nájemce věci najaté použití pro překážku, týkající se pouze jeho osoby a nikoli nájemního předmětu, žádati nicméně zaplacení nájemného, musí si však dáti sraziti výhody, jichž docílil tím, že předmět nájemní jinak zpeněžil. I v tomto případě žalovaný jako nájemce filmu nemohl ho použití následkem osobní překážky, následkem své závislosti na konsorciu Uraniakina, kteréž mu předvedení najatého filmu zakázalo, a proto musí žalovaný pachtovné nicméně zaplatiti, může si však sraziti z pachtovného to, čeho docílila žalobkyně propůjčením téže výhody (prvního provozování) Reformkinu. Nepřihlížev k tomuto zákonnému ustanovení a nepouživ ho na námitky žalovaného, neposoudil odvolací soud věc správně po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Následkem svého nesprávného právního hlediska nepředsevzaly nižší soudy potřebných zjištění o tom, jaké výhody docílila žalobkyně propůjčením téhož filmu Reformkinu ke skutečně prvnímu provozování v L. (§ 1107 obč. zák.), t. j. úplatou za ono prvenství v provozování, — takže zůstalo řízení v tom směru kusým a neúplným a trpí nedostatkem, který jest způsobivým zabrániti vystižnému probrání a důkladnému posouzení sporného případu (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 4283.

Použil-li ten, komu byl dán příkaz (svěřena komise) ku splnění příkazu (komise) dalšího zmocněnce, ručí za tohoto pouze dle §u 1010 obč. zák., a nelze tu použiti ustanovení §u 1313 a) obč. zák., jež se vztahuje pouze na pomocníky při plnění, nikoliv na další zmocněnce.

(Rozh. ze dne 21. října 1924, Rv I 1115/24.)

Žalobce odevzdal žalované tuzemské bance k inkasu směnku, akceptovanou dlužníkem v Rumunsku. Žalovaná banka obrátila se za účelem provedení inkasa na banku M. v Bukurešti, jež neprovedla včas súčtování inkasa, čímž žalobce utrpěl škodu, jejíž náhrady domáhal se na žalované bance. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d-